

Reactie Nederlandse Vereniging voor Medische Milieukunde (NVMM) op de consultatie van de voorgestelde wijziging Besluit activiteiten leefomgeving ter implementatie BBT conclusies afvalverbranding.

Onderwerp: Consultatie Bal implementatie BREF WI

Datum: 21 september 2020

Aan: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Van: De Nederlandse Vereniging voor Medische Milieukunde

Inleiding

De Nederlandse Vereniging voor Medische Milieukunde (NVMM) heeft de effecten voor de volksgezondheid van de voorgestelde wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) om nieuwe conclusies over de best beschikbare technieken (BBT-conclusies) voor afvalverbranding te implementeren beoordeeld. De NVMM constateert dat deze wijziging een afname van de emissies van schadelijke stoffen bij afvalverbranding tot gevolg kan hebben. Hieronder presenteert de NVMM haar reactie op de consultatie met bevindingen en aanbevelingen.

Kwantificeren van de vermindering van emissies

Onder 3.2 van de concept regeling (pagina 12, *Implementatie voorschriften voor emissie in de lucht*) wordt aangegeven dat de implementatie bijdraagt aan de doelen van het Schone Lucht Akkoord (SLA). In dat akkoord is als gezamenlijk doel gesteld om in 2030 minimaal 50% gezondheidswinst uit binnenlandse bronnen te realiseren. Onduidelijk blijft hoeveel de verwachte bijdrage is van de implementatie aan de doelen van het SLA.

In de concept regeling wordt aangegeven dat verwacht wordt dat de uitstoot van dioxines door afvalverbranding met 25-50% kan afnemen. Voor totaal stof zouden de wijzigingen met name bijdragen aan het verminderen van piekmissies. De verwachte impact op belangrijke indicatoren van luchtkwaliteit zoals NO₂, PM10, PM2.5 en ultrafijn stof wordt helaas niet duidelijk omschreven. Hierbij wilt de NVMM benadrukken dat emissies naar lucht door bypass van de rookgasreiniging bij de totale emissie dienen te worden opgeteld. Het rapporteren van uitsluitend reguliere emissies veroorzaakt een onvolledig beeld. Tenslotte wilt de NVMM opmerken dat adequate handhaving noodzakelijk is om voldoende effect te bereiken van het aanscherpen van emissiegrenswaarden.

Effecten van maatwerk

Omdat emissiereductie in bepaalde gevallen tot onredelijke kosten zou leiden is er volgens het concept voorzien in een mogelijkheid tot het stellen van maatwerkregels of maatwerkvoorschriften. Daarmee ontstaat het risico dat hierdoor milieuschade wordt afgewenteld op gezondheid met bijbehorende gezondheidsschade en kosten als gevolg. Het is onduidelijk wat de impact kan zijn van deze maatwerkregels of maatwerkvoorschriften op de totale emissie. Voorkomen moet worden dat maatwerk leidt tot substantieel meer emissie.

Uitgangspunten Nationaal Milieubeleidskader

Recent is ook het Nationaal Milieubeleidskader ter consultatie aangeboden

(https://www.internetconsultatie.nl/nationaal_milieubeleidskader) waarop o.a. GGDGHORNL heeft gereageerd (https://www.internetconsultatie.nl/nationaal_milieubeleidskader/reactie/949cd8a9-

[1c2c-4f0a-a5fa-1927d423e6ad](#)). In het NMK en de reactie van GGDGHORNL wordt het belang besproken van het voorkomen van afwenteling van milieuschade op gezondheid. In de reactie op de consultatie heeft GGDGHORNL tevens bekrachtigd dat met het verlagen van concentraties luchtverontreiniging tot onder de norm gezondheidswinst mogelijk en wenselijk is (zie het standpunt inzake luchtverontreiniging: <https://ggdghor.nl/thema/luchtverontreiniging-en-geluid/>). Een groot deel van deze ziektelast ontstaat onder de huidige normen.

Wij stellen voor om het Bal op de in het NMK gestelde uitgangspunten af te stemmen. Mogelijk kan gezondheidswinst een reden zijn emissiegrenswaarden verder te verlagen ondanks de directe financiële kosten.

Schadelijke effecten milieuschade op publieke gezondheid

Ongunstige milieukwaliteit is verantwoordelijk voor 4% van de totale ziektelast in Nederland. Daaronder valt het jaarlijks vroegtijdig overlijden van duizenden Nederlanders door blootstelling aan luchtverontreiniging. Verschillende stoffen bepalen samen de luchtkwaliteit. Luchtverontreiniging bestaat uit een mengsel van veel stoffen dat varieert in samenstelling. Een aantal belangrijke stoffen zijn stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM10, PM2.5 en ultrafijn stof). Deze stoffen veroorzaken onder andere luchtwegklachten en hart- en vaatziekten. Vooral gevoelige groepen zoals kinderen, ouderen of mensen die al een luchtwegaandoening of hart- en vaatziekte hebben, lopen meer risico op het krijgen van gezondheidsklachten. Kinderen in gebieden met veel luchtvervuiling hebben bijvoorbeeld vaker bronchitis en gemiddeld een iets minder goede longfunctie. Bij langdurige blootstelling aan luchtverontreiniging loopt iedereen, dus ook gezonde volwassenen, een risico. Hoe meer luchtvervuiling, hoe groter de kans om deze ziektes te krijgen en eraan te overlijden. Andersom geldt hetzelfde: hoe minder luchtvervuiling, hoe hoger de levensverwachting. Dat betekent dat schonere lucht altijd leidt tot gezondheidswinst.

Strengere eisen sluiten een hogere concentratie schadelijke stoffen niet uit

Het is belangrijk onderscheid te maken tussen uitstoot en concentratie. De uitstoot is de totale hoeveelheid verontreiniging die vrijkomt als gevolg van de activiteiten. Voor de gezondheid is de concentratie belangrijk, dat wil zeggen: de hoeveelheid verontreiniging per m³ in de lucht die we inademen. Ondanks strengere eisen aan de emissie kan de concentratie verslechteren als het aantal activiteiten toeneemt (bijvoorbeeld een toename in het aantal biomassacentrales) of weersomstandigheden ongunstig zijn.

De NVMM kan meedenken

Het doel achter de BBT-conclusies is de vermindering van de belasting van het milieu door industriële activiteiten. De NVMM heeft ervaring met bedrijfsmatige activiteiten die milieuschade kunnen veroorzaken. Daaronder vallen ook de bijbehorende politiek-bestuurlijke spanningen en de zorgen van ongeruste inwoners, met name de kwetsbare risicogroepen. Wij bieden u daarom aan om ook de NVMM uit te nodigen om mee te denken over initiatieven om belasting van het milieu door industriële activiteiten te verminderen en zo gezondheid te beschermen.

Hoogachtend,

Henk Jans
Rinske Keuken

Voorzitter NVMM
Secretaris NVMM

hjans@planet.nl

&